

Handläggare
Raphaële Choppin
Telefon: 0761231923

Till
Kulturnämnden
2018-04-17

Strategi för romsk inkludering. Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Kulturförvaltningen föreslår att kulturnämnden beslutar:

- att som svar på remissen överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen,
- att förklara beslutet omedelbart justerat.

Robert Olsson
Kulturdirektör

Patrik Liljegren
Chef kulturstrategiska staben

Sammanfattning

Stockholms stad är utvecklingskommun för romsk inkludering och som utvecklingskommun har staden åtagit sig att ta fram en strategi för romsk inkludering. Strategin har utarbetats tillsammans med romska företrädare, Skarpnäcks stadsdelsförvaltning samt arbetsmarknads-, kultur-, social- och utbildningsförvaltningarna.

Strategin föreslås gälla 2018-2022 och tydliggör en övergripande inriktning samt ansvarsfördelning för stadens fortsatta utvecklingsarbete inom rättighetsområdena arbete och försörjning, utbildning, kultur samt social omsorg och trygghet. Strategin kompletterar stadens Riktlinjer för nationella minoriteter.

Kulturförvaltningen instämmer med strategins analyser samt förslag till genomförandet och uppföljning. Förvaltningen betonar också att strategin bidrar till att stärka stadens utvecklingsarbete med romers rättigheter som nationell minoritetsgrupp. I remissvaret föreslår förvaltningen att skrivningen ”stadens kulturscener” förtydligas om strategin även avser Kulturhuset Stadsteatern och det fria kulturlivet.

I remissvaret ges också exempel på hur kulturförvaltningen arbetar för en bättre inkludering av den romska minoriteten.

Underlag för beslut

Remiss av ”Strategi för romsk inkludering”. Remissen inkom till kulturförvaltningen den 14 februari 2018. Dnr: 2018/000070. Remisstiden sträcker sig till den 20 april 2018. Förslaget till strategin är framtaget av en arbetsgrupp där kulturförvaltningen ingått.

UTLÅTANDE

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom kulturstrategiska staben i samråd med övriga berörda avdelningar.

Remissen

Innehåll och syfte

År 2016 ansökte Stockholms stad och beviljades av regeringen att under två år vara en av fem utvecklingskommuner för romsk inkludering. Satsningen är en del av regeringens 20-åriga strategi för romsk inkludering med målet att den rom som år 2032 fyller 20 år ska ha samma möjligheter i livet som en icke-rom. Regeringens strategi har sin utgångspunkt i mänskliga rättigheter, med särskild betoning på icke-diskriminering.

Ansökan beviljades utifrån bedömningen att Stockholms stad har en utvecklings- och förändringspotential avseende romers tillgång till grundläggande mänskliga rättigheter. I ansökan beskriver staden att arbetet som utvecklingskommun ska leda till en stadsövergripande och sammanhållen strategi för romsk inkludering.

Stadens arbete med romsk inkludering var framskrivet i budget för verksamhetsår 2017 där kommunstyrelsen gavs i uppdrag att i samråd med romska företrädare och berörda nämnder ta fram en strategi för romsk inkludering.

Fokusområden

Strategin har följande fokusområden:

1. Rätten till arbete och försörjning
2. Rätten till utbildning
3. Rätten till kultur
4. Rätten till social omsorg och trygghet

Under varje fokusområde anges ett antal viktiga frågor som preciserar målen och inriktningen på det fortsatta arbetet med att uppnå dem.

Genomförande och uppföljning

Kommunstyrelsen ansvarar för att samordna och följa upp stadens övergripande arbete. Kommunstyrelsen erbjuder strategiskt stöd, rådgivning och utbildning till stadens verksamheter om arbetssätt som bidrar till måloppfyllelsen om att staden lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering.

Kommunstyrelsen samråder med romska sakkunniga för att få råd i uppföljningen och genomförandet av strategin. Under den tid staden är utvecklingskommun genomförs uppföljningen som ett led i att ta fram stadens åiterrapportering till regeringen om hur staden arbetar med romsk inkludering. Arbetsmarknads-, kultur-, utbildnings- och socialnämnderna samt stadsdelsnämnder ansvarar för att genomföra strategin.

Utvecklingsarbetet ska utgöra en integrerad del av respektive nämnds verksamhet och därmed rymmas inom given ekonomisk ram. Åiterrapporteringen görs i stadens styr- och ledningssystem. Nämnderna identifierar årliga aktiviteter som kan behöva antas för strategins genomförande.

Jämställdhetsanalys

Strategin är jämställdhetsintegrerad och tydliggör hur stadens arbete med romsk inkludering kan bidra till gynnsamma villkor för romska kvinnor, exempelvis på arbetsmarknaden. De åtgärdsförslag som strategin föreslår bidrar därmed till kommunfullmäktiges mål om Stockholm som en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Kulturförvaltningen instämmer med strategins analyser samt förslag till genomförande och uppföljning. Det är viktigt att staden utvecklar arbetet med att stärka romers rättigheter för att på så sätt främja deras livsvillkor och göra Stockholm till en stad för alla. Frågan om romsk inkludering är framskriven i 2018 års budget vilket tydliggör att staden ser utvecklingsarbetet för frågor som rör romers rättigheter som en del av ordinarie arbetsstruktur. Kulturförvaltningen anser att strategin ger en god plattform för det fortsatta arbetet att skydda och främja romers rättigheter.

I förslaget till Strategi för romsk inkludering anges att kulturnämnden ska prioritera ”arbetssätt som bidrar till att stadens

kulturscener och museum synliggör den romska minoritetens villkor samt stadens historia ur ett romskt perspektiv”. Kulturförvaltningen anser att uttrycket ”stadens kulturscener” bör förtydligas. Om ”stadens kulturscener” avser även Kulturhuset Stadsteatern så bör det framgå i strategin. Eftersom Stockholms stadsteater AB/Kulturhuset Stadsteatern är ett kommunalt bolag utan koppling till kulturnämnden kan inte kulturnämnden påverka Kulturhuset Stadsteaterns arbetsätt. Om ”stadens kulturscener” avser även det fria kulturlivet så bör begreppet ”kulturprogram och föreningsverksamheter” användas i stället för ”kulturscener”. Förvaltningen föreslår att skrivningen ”stadens kulturscener” förtydligas om strategin även avser Kulturhuset Stadsteatern och det fria kulturlivet.

Kulturförvaltningens arbete för romsk inkludering

Kulturförvaltningen är en strategiskt betydelsefull förvaltning i arbetet med publika verksamheter som möter stockholmarna på många arenor; bibliotek, kulturskolan, museer, utställningar och indirekt genom det fria kulturlivet, folkbildning och kommunalt stödda samlingslokaler. Det är verksamheter som på olika sätt lyfter fram, iscensätter och diskuterar demokratins många aspekter. Det gäller inte minst värdegrundsfrågor kopplade till romers rättigheter. Inom kulturförvaltningen pågår ett kontinuerligt policy- och programarbete med att säkerställa att romer kan ta del av stadens kulturverksamheter.

Kulturstrategiska staben erbjuder kultur- och utvecklingsstöd till program/verksamheter som stödjer romers språk och kultur. Några exempel på program och verksamheter:

- Romska kulturdagar arrangeras av É Romani Glinda och har återkommit varje år sedan 2013. Veckan består av 20-tal publik tillfällen såsom workshops, seminarier, filmvisningar, föreläsningar, teaterföreställningar och debatt med romsk kultur i fokus.
- Roma Festival är sedan 2012 en årligen återkommande festival med filmvisningar, konserter och debatter och arrangeras av Re: Orient. Programmets syfte är att ge romer upplevelsen av stolthet för sin kultur, lyfta fram den romska kulturen samt organisera debatter och samtal som skapar större förståelse och diversifiering.
- Evenemanget Romer I Centrum är sedan 2006 en årligen återkommande festival med romska lokala, nationella samt internationella artister och arrangeras av Romano Pasos. Evenemanget genomförs i Stockholm, Malmö och Göteborg.

Genom olika publiceringar, föredrag, bildvisningar, seminarier och stadsvandringar bidrar Stockholms stads bokförlag, Stockholmia, till att synliggöra romers levnadsvillkor i Stockholm samt ge romers berättelser och erfarenheter en naturlig plats i staden. Stockholms stadsbibliotek köper in medier på romani i den mån de finns på marknaden. Stockholmia har tidigare uppmärksammat den romska nationaldagen med en boktipslista på hemsidan. Flera bibliotek uppmärksammar den internationella Romadagen via skyltning och i sociala medier.

Bilagor

1. Remiss av ”Strategi för romsk inkludering”. Dnr: 2018/000070